

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства захисту
довкілля та природних ресурсів
України
20 липня 2021 року № 490

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК
«МАЛЕ ПОЛІССЯ»**

2021

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Національний природний парк «Мале Полісся» (далі – Парк) який створено відповідно до Указу Президента України від 02 серпня 2013 року № 420 «Про створення національного природного парку «Мале Полісся», є об'єктом природно-заповідного фонду загальнодержавного значення.

1.2. Парк розташований на території Шепетівського району Хмельницької області.

Загальна площа Парку становить 8762,7 гектара земель, у тому числі 2764 гектара земель, що надані у постійне користування Парку, та 5998,7 гектара земель, що включаються до його складу без вилучення у землекористувачів.

1.3. Парк є бюджетною, неприбутковою, природоохоронною, рекреаційною, культурно-освітньою, науково-дослідною установою і входить до складу природно-заповідного фонду України, охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення та використання.

1.4. Парк є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунки у відділенні Казначейства і утримується за рахунок коштів державного бюджету. Парк має печатку із зображенням Державного герба України та своїм найменуванням, штампи та офіційну емблему, що реєструються в установленому порядку, та бланки.

1.5. Парк віднесено до сфери управління Державного агентства лісових ресурсів України (далі – Держлісагентство), координує роботу Парку Хмельницьке обласне управління лісового та мисливського господарства (далі – Хмельницьке ОУЛМГ).

1.6. Парк у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про охорону навколоишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про наукову і науково-технічну діяльність», іншими законодавчими та нормативно-правовими актами, Проектом організації території національного природного парку «Мале Полісся», охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об'єктів (далі – Проект організації території), а також цим Положенням.

1.7. Завдання, науковий профіль, характер функціонування і режим території Парку визначаються у цьому Положенні.

1.8. Право Парку на постійне користування земельними ділянками оформлюється відповідно до Земельного кодексу України, Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

1.9. Ділянки землі та водного простору з усіма природними ресурсами та об'єктами вилучаються з господарського використання і надаються Парку в постійне користування у порядку, встановленому законодавством.

1.10. Межі Парку встановлюються в натурі (на місцевості) відповідно до законодавства. До встановлення меж Парку його межі визначаються відповідно до Проекту створення Парку.

1.11. На території Парку у визначених місцях встановлюються необхідні державні інформаційні та охоронні знаки затвердженого зразка.

1.12. Місцезнаходження Парку, його юридична адреса: пров. Горинський, 12, с. Радошівка, Шепетівський район, Хмельницька область, 30330.

2. МЕТА СТВОРЕННЯ ТА ЗАВДАННЯ

2.1. Парк створено з метою збереження цінних природних комплексів та історико-культурних об'єктів східної частини Малого Полісся, що мають важливе природоохоронне, наукове, естетичне, рекреаційне та оздоровче значення.

2.2. Основними завданнями Парку є:

збереження цінних природних та історико-культурних комплексів та об'єктів, що знаходяться на його території;

науково-обґрунтоване ведення господарської діяльності та рекреаційного використання території;

проведення науково-дослідних робіт з вивчення природних комплексів та їх зміни в умовах рекреаційного використання, розробка наукових рекомендацій з питань охорони навколошнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів;

створення умов для організованого відпочинку, екскурсій та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням встановленого режиму охорони його природних комплексів та об'єктів;

проведення екологічної освітньо-виховної роботи тощо.

3. УПРАВЛІННЯ ПАРКОМ

3.1. Управління Парком здійснюється відповідно до вимог законодавства спеціальною адміністрацією (далі – адміністрація).

3.2. Адміністрацію очолює директор, який призначається на посаду на контрактній основі та звільняється з посади Держлісагентством за поданням Хмельницького ОУЛМГ та за погодженням з Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України (далі – Міндовкілля) відповідно до законодавства.

3.3. Адміністрація:

розробляє структуру, штатний розпис та кошторис, що затверджуються Хмельницьким ОУЛМГ в установленому порядку;

складає виробничо-фінансові плани у установленому порядку та погоджує їх з Хмельницьким ОУЛМГ;

складає плани природоохоронних заходів із збереження природно-заповідного фонду та подає їх на затвердження до Хмельницького ОУЛМГ.

3.4. Для забезпечення виконання основних завдань та проведення природоохоронних заходів, науково-дослідних, господарських та інших робіт адміністрація має право в установленому порядку:

створювати відповідні структурні підрозділи (відділи, лабораторії, природознавчі музеї, еколо-просвітницькі та логістичні центри, придоохоронні науково-дослідні відділення, лісові розсадники, теплиці тощо) і допоміжні підрозділи;

здійснювати в установленому порядку будівництво лабораторних, житлових та господарських споруд, музеїв, еколо-освітніх центрів, доріг, ліній електропередач, влаштування телефонного та радіозв'язку, інших інженерних мереж, облаштовувати місця для організованого відпочинку тощо;

надавати платні послуги згідно з законодавством;

публікувати результати своїх наукових досліджень або оприлюднювати їх іншими способами;

отримувати, передавати та поширювати наукову та еколо-освітню інформацію;

брати участь у судових справах в якості позивача, відповідача, третьої особи, заявника, потерпілого, заінтересованої особи;

здійснювати інші види діяльності, не заборонені законодавством.

3.5. Директор Парку:

забезпечує виконання основних завдань, визначених у пункті 2.2. цього Положення;

представляє Парк в органах державної влади, місцевого самоврядування та судових органах, а також підприємствах, установах, організаціях усіх форм власності;

в межах своєї компетенції видає розпорядження та накази;

розпоряджається коштами та майном відповідно до законодавства;

відповідає за результати діяльності перед Хмельницьким ОУЛМГ та Держлісагентством;

визначає функціональні обов'язки працівників Парку;

призначає та звільняє з посади першого заступника директора-головного лісничого, заступника директора з наукової діяльності, головного бухгалтера, головного економіста та уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції за погодженням із Хмельницьким ОУЛМГ відповідно до законодавства;

інших працівників Парку згідно штатного розпису директор призначає на посаду та звільняє з посади в установленому порядку згідно із законодавством;

комплектує згідно із штатним розписом кадри наукових працівників на конкурсній основі, а інженерно-технічних та інших штатних працівників – за згодою сторін;

забезпечує дотримання трудовим колективом вимог законодавства, трудової та виробничої дисципліни;

організовує виконання затверджених планів і завдань з усіх напрямів діяльності Парку;

здійснює інші повноваження відповідно до законодавства.

3.6. У разі відсутності директора (відрядження, відпустка, хвороба тощо), виконання його обов'язків покладаються на першого заступника директора-головного лісничого.

У разі відсутності головного бухгалтера (відрядження, відпустка, хвороба тощо), його обов'язки виконує заступник головного бухгалтера. Право підпису першого заступника директора та заступника головного бухгалтера оформляється у встановленому законодавством порядку.

3.7. Кадри наукових, інженерно-технічних та інших штатних працівників Парку комплектуються відповідно до вимог законодавства. Не рідше ніж один раз у п'ять років проводиться атестація інженерно-технічних працівників та інших працівників.

3.8. Для вирішення наукових або науково-технічних проблем у Парку створюється науково-технічна рада (далі – НТР). Положення про НТР та її склад затверджується Держлісагентством.

3.9. Адміністрація Парку приймає на роботу громадян за контрактом або трудовим договором. Для виконання окремих робіт (надання послуг) Парк може залучати громадян, виробничі, творчі та інші колективи, спеціалістів науково-дослідних, наукових і вищих навчальних закладів, укладаючи з ними відповідні цивільно-правові договори у встановленому порядку.

3.10. Адміністрація Парку створює умови для підвищення професійного рівня і кваліфікації працівників.

3.11. Трудовий колектив складають усі працівники Парку. З метою регулювання виробничих, трудових, соціально-економічних відносин та узгодження інтересів працівників і адміністрації Парку між ними, відповідно до законодавства, укладається колективний договір, який підписується уповноваженими представниками сторін. Повноваження трудового колективу реалізуються його загальними зборами і виборним органом.

4. СТРУКТУРА ТА РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ПАРКУ

4.1. Територія Парку враховується в усіх видах землевпорядної, містобудівної та проектної документації.

4.2. Функціональне зонування території Парку здійснюється відповідно до Проекту організації території, що затверджується у встановленому порядку Міндовкілля.

4.3. На території Парку відповідно до природоохоронного законодавства виділяються такі функціональні зони:

- заповідна;
- регульованої рекреації;
- стационарної рекреації;
- господарська.

Для кожної зони з урахуванням її природоохоронної, оздоровчої, наукової, рекреаційної, історико-культурної та інших цінностей природних комплексів та об'єктів, встановлюється диференційований режим щодо їх охорони, відтворення та використання.

4.3.1. Заповідна зона призначена для охорони та відновлення найбільш цінних природних комплексів.

На території заповідної зони забороняється будь-яка господарська та інша

діяльність, що суперечить цільовому призначенню цієї зони або порушує природний розвиток процесів та явищ і створює загрозу шкідливого впливу на її природні комплекси та об'єкти, а саме:

будівництво споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів транспорту і зв'язку, не пов'язаних з діяльністю Парку, розведення вогнищ, влаштування місць відпочинку населення, стоянка транспорту, а також проїзд і прохід сторонніх осіб, прогін свійських тварин, пересування механічних транспортних засобів, за винятком шляхів загального користування, лісосплав, проліт літаків та вертольотів нижче 2000 метрів над землею, подолання літаками звукового бар'єру над територією заповідника та інші види штучного шумового впливу, що перевищують установлені нормативи;

геологорозвідувальні роботи, розробка корисних копалин, порушення ґрунтового покриву та гідрологічного і гідрохімічного режимів, руйнування геологічних відслонень, застосування хімічних засобів, усі види лісокористування, а також заготівля кормових трав, лікарських та інших рослин, квітів, насіння, очерету, випасання худоби, вилов і знищення диких тварин, порушення умов їх оселення, гніздування, інші види користування рослинним і тваринним світом, що призводять до порушення природних комплексів;

мисливство, рибальство, лісокультурні роботи, рубка дуплястих дерев, всі види екскурсій, крім пішохідних, біотехнічні заходи, сінокосіння mechanізованими засобами, туризм, інтродукція нових видів тварин і рослин, проведення заходів з метою збільшення чисельності окремих видів тварин понад допустиму науково обґрунтовану ємність угідь, збирання колекційних та інших матеріалів, крім матеріалів, необхідних для виконання наукових досліджень;

проведення заходів з метою збільшення чисельності окремих видів тварин понад допустиму науково-обґрунтовану ємність угідь, збирання колекційних та інших матеріалів, за винятком матеріалів, необхідних для виконання наукових досліджень.

Для збереження і відтворення корінних природних комплексів, проведення науково-дослідних робіт та виконання інших завдань у заповідній зоні відповідно до Проекту організації території Парку в установленому порядку, допускається:

виконання відновлювальних робіт на землях з порушеннями корінними природними комплексами, а також здійснення заходів щодо запобігання змінам природних комплексів внаслідок антропогенного впливу, відновлення гідрологічного режиму, збереження та відновлення рослинних угруповань, що історично склалися, видів рослин і тварин, що перебувають під загрозою зникнення;

здійснення протипожежних заходів та вибіркового діагностичного відстрілу диких тварин для ветеринарно-санітарної експертизи, що не порушують режиму заповідної зони;

спорудження в установленому порядку будівель та інших споруд, необхідних для виконання поставлених перед Парком завдань;

збір колекційних та інших матеріалів, виконання робіт, передбачених планами довгострокових стаціонарних наукових досліджень, проведення екологічної освітньо-виховної роботи.

У разі термінової необхідності за рішенням НТР Парку на території заповідної зони можуть проводитися заходи спрямовані на охорону природних комплексів, ліквідацію наслідків аварій, стихійного лиха, не передбачені Проектом організації його території.

Для ліквідації наслідків аварій та стихійного лиха, в результаті яких виникає пряма загроза життю людей чи знищення заповідних природних комплексів, особливо термінові заходи здійснюються за рішенням адміністрації Парку.

4.3.2. Зона регульованої рекреації – в її межах проводяться короткостроковий відпочинок та оздоровлення населення, огляд особливо мальовничих і пам'ятних місць.

На території зони регульованої рекреації забороняється:

рубки лісу головного користування;

прохідні рубки, без відповідної дозвільної документації, передбаченої законодавством;

будь-яке будівництво, у тому числі промислових, господарських і житлових об'єктів, шляхів, лінійних та інших об'єктів транспорту і зв'язку, не пов'язаних з діяльністю Парку;

розробка корисних копалин, кар'єрів, порушення ґрутового покриву;

промислове рибальство, мисливство, промислова заготівля лікарських рослин;

проїзд та стоянка автомобільного та гужового транспорту, крім службового при виконанні своїх обов'язків;

організація масових спортивних та туристичних заходів, розміщення наметових таборів, човнових станцій, які не погоджені адміністрацією Парку;

роздведення вогнищ поза межами відведених для цього місць;

застосування хімічних засобів боротьби з шкідниками та хворобами без відповідного наукового обґрунтування;

порушення режиму прибережних захисних смуг та водоохоронних зон;

використання плавзасобів, обладнаних двигунами внутрішнього згоряння, в межах водойм, які входять до зони регульованої рекреації, за виключенням плавзасобів, які використовуються спеціально уповноваженим органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколошнього природного середовища, раціонального використання і охорони природних ресурсів, його територіальними органами, адміністрацією Парку, а також рятувальними службами під час виконання своїх службових обов'язків;

миття та обслуговування транспортних засобів та техніки, влаштування літніх таборів для худоби в прибережних захисних смугах водойм;

скидання неочищених стічних вод, використовуючи рельєф місцевості (балки, пониззя, кар'єри тощо), а також у потічки;

розміщення кладовищ, скотомогильників, звалищ, гноєсховищ,

- накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, полів фільтрації; діяльність, яка призводить до зміни історично сформованого природного ландшафту;
- пошкодження геологічних та гідрологічних об'єктів;
  - засмічення та забруднення території, влаштування сміттєзвалищ;
  - самовільне використання земель, водойм та інших природних ресурсів;
  - знищення або пошкодження лісових культур, молодняку природного походження, самосіву на площах, призначених для лісовідновлення, сіянців і саджанців у розсадниках та на плантаціях, газонів і квітників;
  - знищення або пошкодження трав'яного покриву;
  - збір рідкісних та занесених до Червоної книги України та тих, що підлягають охороні на території України видів рослин, їх квітів і плодів;
  - знищення та відлов усіх видів тварин, у тому числі занесених до Червоної книги України та тих, що підлягають охороні на території України, розорення їх жител, гнізд, нір, місць перебування та розмноження;
  - знищення або пошкодження шляхів, рекреаційних об'єктів та інших споруд;
  - застосування піротехнічних засобів, інших видів штучного шумового впливу, що перевищують установліні нормативи;
  - археологічно-пошукові роботи без погодження з адміністрацією;
  - знищення або пошкодження інформаційно-охоронних та інших знаків;
  - інша діяльність, що може негативно вплинути на стан природних комплексів та об'єктів або зменшити природну екологічну чи рекреаційну цінність території Парку.
- У зоні регульованої рекреації дозволяється у встановленому порядку:
- лаштування та відповідне обладнання туристських маршрутів та екологічних стежок, тимчасових наметових таборів, оглядових майданчиків, інших об'єктів благоустрою, організація природоохоронної пропаганди;
  - проведення вибікових санітарних рубок і заходів, пов'язаних із збереженням, відтворенням і ефективним використанням природних комплексів та об'єктів згідно з Проектом організації території Парку;
  - регульований збір грибів, ягід, плодів дикорослих рослин із дотриманням природоохоронного законодавства;
  - розміщення пасік із додержанням природоохоронного та лісового законодавства на підставі відповідних наукових обґрунтувань у місцях визначених Проектом організації території;
  - збір наукового та учебного матеріалу, проведення навчальних практик тощо;
  - регулювання чисельності диких тварин до оптимальної та шкідливих тварин до санітарно встановленої норми на підставі наукового обґрунтування, рішення НТР та відповідного дозволу;
  - любительське рибальство;
  - використання у встановленому порядку природних ресурсів для задоволення потреб працівників Парку та громадян, які постійно проживають на його території, у сінокосах, випасах, городах і паливі, відповідно до діючих

нормативів та встановленого порядку.

4.3.3. Зона стаціонарної рекреації – призначена для розміщення готелів, мотелів, кемпінгів, туристичних таборів, інших об'єктів обслуговування відвідувачів Парку.

Забороняється будь-яка господарська діяльність, що не пов'язана з цільовим призначенням цієї функціональної зони або може шкідливо вплинути на стан природних комплексів та об'єктів заповідної зони і зони регульованої рекреації, в тому числі проведенні суцільних санітарних рубок.

4.3.4. В межах господарської зони забороняються рубки головного користування і проводиться господарська діяльність, спрямована на виконання покладених на Парк завдань, знаходяться населені пункти, об'єкти комунального призначення Парку, а також землі інших землевласників і землекористувачів, що включені до складу Парку, на яких господарська діяльність (у т.ч. проведення лісогосподарських заходів, вирощування садивного матеріалу, тепличне господарство) здійснюється з додержанням вимог та обмежень, встановлених для зон антропогенних ландшафтів біосферних заповідників.

4.4. На території зони регульованої рекреації, стаціонарної рекреації та господарської зони забороняється будь-яка діяльність, яка призводить або може привести до погіршення стану навколошнього природного середовища та зниження рекреаційної цінності території Парку, у тому числі мисливство.

4.5. Рекреаційна діяльність на території Парку організовується його спеціальними підрозділами, а також іншими підприємствами, організаціями та громадянами на підставі угод з адміністрацією Парку.

4.6. Використання природних ресурсів на території Парку здійснюється у загальному та спеціальному порядках. Загальне використання природних ресурсів здійснюється відповідно до цього Положення, Проекту організації території та з урахуванням вимог режиму території. Забезпечення додержання режиму території Парку під час використання природних ресурсів у загальному порядку покладається на його адміністрацію. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Парку здійснюється на підставі дозволів, виданих уповноваженими на те органами у сфері охорони навколошнього природного середовища у межах лімітів, установлених Міндовкілля.

4.7. У межах Парку забороняється:

у період масового розмноження диких тварин, з 1 квітня до 15 червня проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, санітарних рубок лісу, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах);

розорювання або в інший спосіб пошкодження, ліквідація природних місць мешкання диких тварин (нір, барлогів, гнізд тощо);

здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів навколо місць гніздування хижих птахів, занесених до Червоної книги України (радіусом 500 метрів), та чорного лелеки (радіусом 1000 метрів), токовищ глухарів, тетеруків (радіусом 300 метрів).

5. ОХОРОНА ПАРКУ

5.1. Охорона території Парку покладається на службу його охорони, що входить до складу служби державної охорони природно-заповідного фонду України.

5.2. Службу державної охорони Парку (далі – служба держохорони) очолює директор Парку, який несе повну відповідальність за організацію її діяльності та забезпечення додержання режиму території, а також збереження, відтворення та раціональне використання природних комплексів і ресурсів у межах його території.

5.3. Повноваження служби держохорони визначаються законодавством.

5.4. Основними завданнями служби держохорони є:

забезпечення додержання режиму охорони території та природних об'єктів;

попередження та припинення порушень природоохоронного законодавства.

5.5. Порушення вимог законодавства про охорону навколошнього природного середовища на території Парку тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну та/або кримінальну відповідальність.

5.6. Розміри шкоди, заподіяної внаслідок порушення законодавства про охорону навколошнього природного середовища на території Парку, визначаються в установленому порядку.

5.7. Державний контроль за додержанням режиму Парку здійснюється Державною екологічною інспекцією України.

5.8. Громадський контроль за додержанням режиму території Парку здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля.

6. НАУКОВА ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

6.1. Наукова та науково-технічна діяльність на території Парку проводиться з метою вивчення природних процесів, забезпечення постійного спостереження за їх змінами, екологічного прогнозування, розробки наукових основ охорони, відтворення та використання природних ресурсів та найбільш цінних об'єктів Парку, для забезпечення збереження, охорони та відтворення природних комплексів та об'єктів, особливо рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України та міжнародних Червоних списків, дослідження та збереження історико-культурних цінностей відповідно до законів України «Про природно-заповідний фонд України», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ», «Про Червону книгу України», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про науково-технічну інформацію», Положення про наукову та науково-технічну діяльність природних і біосферних заповідників та національних природних парків, затвердженого наказом Мінприроди від 29.10.2015 № 414, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18.11.2015 за № 1444/27889, та інших нормативно-правових актів.

6.2. Основні напрями наукових досліджень на території Парку визначаються з урахуванням програм і планів науково-дослідних робіт, що затверджуються Національною академією наук України (далі – НАНУ) та Міндовкілля.

6.3. Основними напрямами наукової та науково-технічної діяльності Парку є здійснення фундаментальних та прикладних наукових досліджень функціонування екосистем в умовах заповідних режимів, які включають:

ведення Літопису природи;

організацію та здійснення систематичних спостережень (моніторингу) за станом та динамікою природних комплексів та об'єктів, екосистем та клімату;

інвентаризацію об'єктів флори та фауни, рослинних угруповань, природних середовищ (оселищ) та ландшафтного різноманіття тощо;

розроблення наукових рекомендацій (програм, планів дій) щодо збереження і відтворення рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів рослинного і тваринного світу, занесених до Червоної книги України, до регіональних переліків видів рослин і тварин, що підлягають особливій охороні, та/або до переліків видів рослин і тварин, що підлягають охороні згідно з міжнародними зобов'язаннями, відновлення порушених корінних природних комплексів, гідрологічного режиму, збереження та відновлення рослинних угруповань, що історично склалися, запобігання проникненню чужорідних видів рослин і тварин, які загрожують екосистемам, середовищам існування або видам, контролю або усунення таких чужорідних видів;

дослідження разом з фахівцями з охорони пам'яток історії та культури історико-культурних цінностей на території Парку для розроблення рекомендацій щодо поліпшення їх збереження;

підготовку наукових матеріалів та рекомендацій, необхідних для провадження екологічної освітньо-виховної роботи та інших видів діяльності Парку;

створення та ведення наукових фондів, баз даних, інформаційних систем;

первинний облік кадастрових відомостей щодо територій та об'єктів Парку.

6.4. Основною формою узагальнення результатів наукових досліджень та спостережень за станом і змінами природних комплексів на території Парку є його Літопис природи, який ведеться в установленому порядку за Програмою Літопису природи для заповідників та національних природних парків, затвердженою спільним наказом Міністерства екології та природних ресурсів України та Національної академії наук України від 25.11.2002 № 465/430.

6.5. Парк має право:

брати участь в екологічних, регіональних, галузевих, державних, загальнодержавних, міжнародних програмах, а також конференціях, симпозіумах тощо;

здійснювати наукову та науково-технічну діяльність на замовлення та у відповідності до договорів з іншими заінтересованими організаціями та

установами з природоохоронних та інших питань, віднесеніх до компетенції адміністрації Парку;

формувати наукові колекції об'єктів рослинного та тваринного світу, обмінюватися експонатами у встановленому порядку тощо.

6.6. Наукові дослідження на території Парку можуть здійснюватись іншими науково-дослідними установами та організаціями на основі єдиних програм і планів науково-дослідних робіт чи спеціальних угод між цими установами та організаціями і адміністрацією Парку.

6.7. Координацію проведення наукових досліджень на території Парку здійснює НАНУ разом з Міндовкілля, відповідно до законодавства про охорону навколошнього природного середовища.

6.8. Наукові підрозділи ведуть у встановленому порядку первинний облік кадастрових відомостей на території Парку.

7. РЕКРЕАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

7.1. Рекреаційна діяльність на території Парку здійснюється відповідно до Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України, затвердженого наказом Міністерства охорони навколошнього природного середовища України від 22.06.2009 № 330, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22.07.2009 за № 679/16695.

7.2. Основними напрямами рекреаційної діяльності на території Парку є:

створення умов для організованого та ефективного туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням режиму охорони заповідних природних комплексів та об'єктів;

забезпечення попиту рекреантів на загальнооздоровчий, культурно-пізнавальний відпочинок, туризм, любительське та спортивне рибальство тощо;

обґрунтування і встановлення допустимих антропогенних (рекреаційних) навантажень на території та об'єкти природно-заповідного фонду України;

організація рекламно-видавничої та інформаційної діяльності, екологічної просвіти серед відпочиваючих, туристів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду, формування у рекреантів та місцевих жителів екологічної культури, бережливого та гуманного ставлення до національного природного надбання.

7.3. Рекреаційна діяльність здійснюється Парком, із забезпеченням:

створення і функціонування рекреаційної інфраструктури на визначених згідно із законодавством територіях та об'єктах Парку;

організації та інфраструктурного облаштування туристичних та екскурсійних маршрутів, екологіко-освітніх стежок;

координації діяльності Парком суб'єктів рекреаційної діяльності незалежно від форми власності та підпорядкування з огляду на використання природних та історико-культурних ресурсів у межах території Парку;

створення і ведення інформаційного банку даних щодо рекреаційних закладів, які розташовані в межах території Парку;

участі у вітчизняних і міжнародних науково-практичних конференціях, з'їздах, семінарах, присвячених питанням розвитку рекреації;

вивчення, узагальнення та впровадження вітчизняного і зарубіжного досвіду щодо організації рекреаційної діяльності.

7.4. Парк:

забезпечує організацію рекреаційної інфраструктури, створення мережі еколого-освітніх та науково-пізнавальних маршрутів, рекреаційних зон для створення сприятливих умов для відпочинку населення та відвідувачів Парку;

надає рекреантам необхідну, доступну, достовірну та своєчасну інформацію про рекреаційні послуги, програму обслуговування, можливі ризики під час подорожей, роз'яснення щодо їхніх прав та обов'язків;

здійснює роботи щодо оцінки рекреаційних ресурсів (природні, історико-культурні, етнографічні тощо);

надає платні послуги, проводить дослідження, пов'язані із забезпеченням введення рекреаційної діяльності відповідного до законодавства.

8. ФІНАНСУВАННЯ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

8.1. Фінансування заходів, пов'язаних із функціонуванням Парку здійснюється відповідно до законодавства за рахунок коштів загального та спеціального фондів Державного бюджету України. Для цієї мети можуть також залучатися кошти місцевих бюджетів, благодійних фондів, кошти підприємств, установ, організацій, громадян та інших джерел фінансування, не заборонених законодавством.

8.2. Парк може надавати платні послуги відповідно до законодавства. Кошти, отримані в результаті надання платних послуг згідно з переліком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2000 № 1913 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися бюджетними установами природно-заповідного фонду», є коштами спеціального фонду Державного бюджету України. Ці кошти використовуються для здійснення заходів щодо охорони території та об'єктів Парку і провадження діяльності, передбаченої цим Положенням і вилученню не підлягають. Кошти Парку спеціального фонду Державного бюджету України використовуються відповідно до кошторису, затвердженого Хмельницьким ОУЛМГ в установленому порядку.

8.3. Матеріально-технічне забезпечення Парку здійснюється у встановленому законодавством порядку.

8.4. Адміністрація Парку може встановлювати в установленому законодавством порядку плату за відвідування території.

8.5. Для забезпечення виконання окремих природоохоронних заходів Парк може подавати запити про виділення коштів з Державного фонду охорони навколишнього природного середовища.

9. МАЙНО

9.1. Майно Парку складають основні фонди, оборотні засоби та кошти, а також інші матеріальні цінності, вартість яких відображається в самостійному балансі Парку.

9.2. Майно Парку є державною власністю і закріплюється за ним на праві оперативного управління. Парк володіє, користується і розпоряджається зазначеним майном, вчиняючи щодо нього дії, що не суперечать вимогам законодавства і цьому Положенню.

9.3. Земля, основні фонди, інше державне майно не можуть бути предметом застави.

9.4. Списання державного майна з балансу може здійснюватись Парком тільки в порядку, передбаченому законодавством.

9.5. Джерелами формування майна Парку є бюджетні асигнування, кошти спеціального фонду, благодійні внески, гранти і дарунки, пожертвування організацій, установ, громадян та інші надходження, не заборонені законодавством.

9.6. Парк має право, за погодженням Держлісагентства, у встановленому порядку, здавати в оренду або надавати в тимчасове користування майно і приміщення, які не використовуються в природоохоронних, наукових і виробничих цілях, на вигідних для Парку умовах.

9.7. Збитки, заподіяні Парку внаслідок порушення його майнових прав юридичними і фізичними особами, відшкодовуються у встановленому законодавством порядку, в тому числі за рішеннями суду.

10. ЗВІТНІСТЬ І КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ

10.1. Парк звітує про свою діяльність перед Держлісагентством, Хмельницьким ОУЛМГ та відповідними органами державної виконавчої влади в порядку і строки, визначені законодавством.

10.2. Парк веде бухгалтерський, оперативний облік, складає періодичну, квартальну, фінансову, річну та статистичну звітність і подає її в установлені строки відповідно до законодавства.

10.3. Директор та головний бухгалтер Парку несуть персональну відповідальність відповідно до законодавства за додержання порядку ведення бухгалтерського та оперативного обліку, його достовірність, ведення статистичної, фінансової, квартальної та періодичної звітності, а також за збереження відповідної документації.

10.4. Контроль за діяльністю Парку здійснює Держлісагентство, Хмельницьке ОУЛМГ та інші спеціально уповноважені на те органи державної виконавчої влади відповідно до законодавства.

10.5. Парк несе відповідальність згідно з законодавством за порушення договірних зобов'язань, кредитно-розрахункової і податкової дисципліни, достовірність результатів досліджень, висновків і рекомендацій.

11. ВЗАЄМОДІЯ З ПІДПРИЄМСТВАМИ, УСТАНОВАМИ, ОРГАНІЗАЦІЯМИ ТА ФІЗИЧНИМИ ОСОБАМИ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ НА ТЕРИТОРІЇ ПАРКУ

11.1. Рекреаційна діяльність на території Парку організовується адміністрацією та здійснюється, у тому числі на підставі угод з підприємствами, установами, організаціями, а також фізичними особами – суб'єктами підприємницької діяльності.

11.2. Підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, а також фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, які розташовані на території Парку, (надалі – суб'єкти господарювання) здійснюють господарську діяльність на території Парку з урахуванням обмежень, визначених Законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», іншими нормативно-правовими актами, Проектом організації території, а також цим Положенням.

11.3. З суб'єктами господарювання, які здійснюють свою діяльність на території Парку, адміністрацією укладаються цивільно-правові та господарські договори/угоди.

11.4. Заінтересовані суб'єкти господарювання здійснюють обов'язкове екологічне страхування відповідальності з метою компенсації шкоди, заподіяної на території Парку внаслідок промислових аварій і катастроф.

11.5. Для координації діяльності з питань використання природних комплексів та об'єктів підприємствами, установами та організаціями, у межах території Парку, адміністрація Парку може створювати координаційну раду із представників місцевих органів виконавчої влади та керівників цих підприємств, установ та організацій.

12. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

12.1. Парк може брати участь у міжнародному співробітництві в галузі охорони і збереження природного різноманіття ландшафтів, генофонду рослинного і тваринного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення проведення фонового моніторингу навколишнього природного середовища, в тому числі у:

розробці та реалізації міжнародних наукових, науково-технічних та інших програм і проектів;

забезпеченні обміну науковою інформацією, організації спільної підготовки науковців і фахівців;

еколого-виховній та видавничій діяльності.

12.2. Парк може входити до міжнародних природоохоронних асоціацій, об'єднань, організацій тощо.

12.3. Парк має право займатися зовнішньо-економічною діяльністю відповідно до законодавства.

13. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЙ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ ПАРКУ

13.1. Зміна меж, категорій та скасування статусу території Парку проводиться відповідно до законодавства.

14. ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АДМІНІСТРАЦІЇ ПАРКУ

14.1. Припинення діяльності Парку проводиться в установленому законодавством порядку.

14.2. Ліквідація адміністрації Парку здійснюється в порядку, передбаченому законодавством.

14.3. У разі ліквідації адміністрації майно Парку повинно бути передане іншій неприбутковій організації відповідного виду або зараховано до доходу Державного бюджету України.

14.4. При реорганізації або ліквідації Парку працівникам, що звільняються, гарантується дотримання їх прав та інтересів відповідно до трудового законодавства.

Директор Департаменту
природно-заповідного фонду
та земельних ресурсів

Едуард АРУСТАМЯН